

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. VII. Scientia media attribuit Deo modum concurrenti cum causis liberis,
cæcum, & ignorantem, vagum, & indeterminatum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

ri divinæ, & ab illa impediibilis, omnipotentia Dei, ejusque libertati derogatur. Sed juxta principia Adversariorum, talis conversio, neque est Deo libera, nec ab illo impediibilis: Ergo &c. Minor subsumpta probatur. Et in primis quod talis conversio, juxta principia Adversariorum, non sit Deo libera, videtur manifestum, cum illa sit prior omni decreto actuali & exercito voluntatis divinæ; & cum scientia media, quæ circa illam versatur, non sit libera ex parte subjecti, sed tantum ex parte objecti, ut docent ejus Assertores. Quod etiam illa non sit à Deo impediibilis, patet ex dictis, & currit argumentum supra positum: si enim posset à Deo impediiri, posset per voluntatem divinam scientia media falsificari; & sic ante voluntatis decretum, non erit infallibilis talis scientia, nec necessario competens Deo, sed dependenter à voluntate sua libera. Quare ex positione scientiæ mediæ, vel diminuitur potentia divina, ejusque supremum dominium ac perfecta libertas, circa res conditionate futuras, aut redditur incerta & fallibilis illa scientia. Concluditur igitur (Amice Lector) & rogo te cum Augustino libro 1. operis imperfecti num. 50. Ne ita de his angustiis ex eas, ut fidei caput perdas; quæ fide primitivus in symbolo consistemur, credere nos in Deum Patrem omnipotentem.

§. VII.

Scientia media attribuit Deo modum concurrenti cum causis liberis, cæcum, & ignorantem, vagum, & indeterminatum.

155 **P**robatur breviter: Quando Deus cognoscit per scientiam mediam, rem sub conditione futuram, debet supponere modum agendi suum, & creaturæ: quando quidem non potest supponi, nec cognosci res, ut absolute, vel conditionate futura; nisi supponatur habere omnia, quæ sunt, vel essent necessaria ad existendum; ac proinde concursum causæ primæ, sine quo nulla potest poni actio causæ secundæ, quæ cum sit aliquod ens per participationem, necessario, & essentialiter dependet ab ente per essentiam: At qui modus ille concurrenti Dei, præsuppositus à scientia mediæ, cæcus est, ac ignarus, vagus, confusus, & indeterminatus: Ergo scientia mediæ Deo modum concurrenti cum causis liberis cæcum ac ignorantem affingit. Major patet, Minor probatur: Modus ille agendi, est concurrere per concursum indifferentem, & sine intentione & volitione alicujus actus, & effectus particularis, cum sola intentione generali agendi quod volet creatura, quodcumque illud sit, sive bonum, sive malum, sive amorem, sive odium &c. Sed hoc est concurrere cæco & ignorantimodo, vage, & confuse, & quasi in incertis; eoque fere modo quod piscatores, qui mittunt retia in mare, vel in flumen, ignorantes quos pisces apprehendent, & in suis retibus concludunt: an soleas, vel Rhombos, Thynnos, aut Salmones &c. Ergo scientia mediæ attribuit Deo modum concurrenti cum causis liberis, cæcum, & ignorantem, incertum, & indeterminatum.

156 **D**ices cum Suarez libro 1. de concursu Dei cap. 15. Decretum Dei de concurrenti cum causis liberis, dirigi per scientiam mediam, quæ Deus prævidet distinctè & in particulari, quem actum voluntas creata elicitura sit, si in his occasionibus & circumstantiis occurrentibus præbeat illi suum concursum,

A Sed contra: Hic non agimus de concursu causæ primæ subsequeute ad scientiam mediam, sed de illo quem talis scientia in signo rationis eam antecedenti, in Deo supponit; cum enim sit speculativa, supponit suum objectum, & omnes essentialia dependentias ad illius existentiam requisitas, subindeque concursum causæ primæ, seu decretum & voluntatem concurrenti cum causis secundis: Sed modus ille concurrenti, præsuppositus à scientia mediæ, est cæcus, & ignarus, vagus, & indeterminatus; quia exhibetur à Deo causis liberis, per vagam quandam, confusam, & generalem applicationem suæ omnipotentia, ad concurrentem cum voluntate creata ad quodcumque voluerit, & nullum tunc intendendo aut cognoscendo actum in particulari. Ergo modus ille concurrenti cum causis liberis, multum derogat perfectioni divinæ providentiæ, quæ non debet tendere ad nostros actus liberos in communi, vage, & indeterminate, sed circa illos in individuo, distinctè, & in particulari verfarari docet S. Thomas 3. contra Gent. cap. 89. ubi impugnat errorem Origenis & aliorum, qui non intelligentes (inquit S. Doctor) qualiter motum voluntatis Deus in nobis causare possit, absque præjudicio libertatis, dixerunt quid providentiæ non est de his quæ subsumt libero arbitrio, scilicet de electionibus.

C Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Juxta sententiam defensorum scientiæ mediæ, sunt distinguendi duo modi concurrenti causæ primæ cum secundis: unus cæcus, & ignarus, casualis, & fortuitus, qui præsupponitur ad scientiam mediam; & nullum intellectus judicium, quo divina voluntas & omnipotentia ad aliquem effectum in particulari producendum dirigantur, supponit; sed modo quodam vago, & quasi in incertum, tendit in actus voluntatis humanæ, nimirum ad quodcumque voluntas creata elegerit & voluerit: alter verò prudens & sapiens, ac supponens prævisionem scientiæ mediæ, & cum deliberatione & intentione effectus particularis: quo nihil absurdius dici potest, nam juxta hunc modum dicendi, Deus perinde se habet, ac si quis sagittam ejaculari, aut machinam bellicam vellet dispendere per cæcos meatus, dubius quod tendat, quidve eâ viâ attingat, nisi per fenestram exerto capite id exploret: sicut enim talis exploratio & cognitio subsequens, non impediret quin emissio illa sagittæ, vel globi, modo quodam cæco & ignorantimodo facta esset, nullumque intendendo scopum in particulari: ita cognitio & exploratio scientiæ mediæ, non impedit, quin in signo illam antecedenti, modus quidam agendi & concurrenti cum causis liberis, cæcus, & ignarus, vagus, & indeterminatus (utpote sine cognitione & intentione effectus particularis) Deo attribuat.

§. VIII.

Scientia mediæ affingit Deo modum cognoscendi actus liberos nostræ voluntatis, conditionate futuros, confusum, & indeterminatum.

Hoc inconveniens & absurdum, manifestè sequitur ex doctrina Adversariorum: docent enim voluntatem nostram, cum eligit hoc objectum potius quam aliud, non determinare seipsam ad hunc numero actum, potius quam ad alium, sed ad hunc numero actum determinari à causa prima. Ita Suarez in Metaphysica disp. 5. sect. 5. num. 7. ubi mutat sententiam quam tenuerat in 3. Idem repetit disp. 2. sect. 1. num. 13. & seq.